

SZERKESZTŐSÉG
és
KIADÓHIVATAL
hová a dolgozatok
és előfizetési pénzek
küldendők:
Kolozsvár, Ref. Theologia
2. számú lakás.

VASÁR NAP

KÉPES CSALÁDI HETI UJSÁG.

AZ ERDÉLYI EV. REF. EGYHÁZKERÜLET „EGYHÁZI
ÉRTEKEZLET”-E TÁMOGATÁSÁVAL
SZERKESZTIK:

NAGY KÁROLY, VAJDA FERENCZ,
ref. theol. tanár, felelős szerk. sz.-lónai pap, főmunkatárs.

Megjelenik minden vasárnap egy íven.

Előfizetési ár:

Egy évre . . . 4 korona. Negyedévre 1 korona.
Félévre . . . 2 korona. Egy szám ára 10 fillér.

Felhívás.

*Lapunknak e száma immár a második fél-
évből való. Olvasóink közül tehát azokat, kikegy
fél évre, vagy a második negyedévre fizettek
volt előre, kérjük, hogy a második félévre 2 koro-
nával, a harmadik negyedévre (jul.—okt.-ig)
1 koronával siessenek újra előfizetni. Július
hónap folyamán megküldjük még a lapot min-
den eddigi előfizetőnknek, de már asután csak
azoknak, kik a pénst a hátralevő időre is meg-
küldötték.*

**Kérjük szépen a leveleket is így czi-
mezni:**

A „VASÁR NAP” KIADÓHIVATALÁNAK
KOLOZSVÁRT.

A „Vasárnap” kiadóhivatala.

A baptistákról.

II.

Egyszer egy baptista ember szörnyű módra
elkezdett káromkodni. Nehéz volt a földnek tar-
tani ezt a vétkes halandót, undok káromkodása
miatt. Minden ember megbotránkozott, aki csak
hallotta. Egy becsületes református ember meg-
szólítja: Hát komám, ez a nagy káromkodás is
a ti hitetekhez tartozik? Ugy tudom, hogy ti
magatokat „szent” embereknek tartjátok, ho-
gyan illik hát az a nagy káromkodás hozzád?
Azzal te ne törődj, vág vissza a baptista, mert
estére összehívom a testvéreket s közösen leimád-
kozzuk az én bűnömet.

Érted-e ezt a beszédet keresztyén feleba-

rátom? A baptista abban a hitben él, hogy az
ő bűnét az ő testvérei leimádkozhatják. Kér-
dem: hol tanította ezt a keresztyén vallás nagy
tanító mestere, Jézus Krisztus. Sehol. A bibliá-
ban legalább ama hamis felfogás igazolására
bizonyítékot nem találnak a baptisták. Ez nem
más, mint a pápisták helyettes elégtételének
elfogadása. Valami olyanforma, mint mikor *Tet-
zel* barát pénzért árulta a bűnbocsánatot. Ezzel
szemben két dolog bizonyos: Egyik az, hogy
Krisztus az érzelem nélküli, örökös imádkozást,
minőt a baptistáknál látunk, kárhoztatta, po-
gány szokásnak bélyegezte. (Lásd Máthé VI. r.
7. v.) Ennek magában véve az üdvösség el-
nyerésére semmi értéket nem tulajdonított. A
másik bizonyos dolog az: hogy a lelki üdvös-
séget mindenki *saját maga* nyerheti meg, vagy
veszitheti el. Minden ember magáért áll, vagy
magáért esik. *Megjelent az Istennek igazsága tör-
vény nélkül a Jézus Krisztusban való hit által,
mindenekhez, a kik hisznek: mert nincsen ebben
különbség. Mert mindenek vétkeztek és az Isten
dicsőségétől elmaradtak. Megigazulunk pedig in-
gyen Isten kegyelméből a Jézus Krisztusban lett
vállás által.* (Rom. III. 21–24.) Az apostol ez
a tanítása kizárja a helyettes elégtételt és a
szentek közbenjárását. (Gal. III. 20.)

De, másfelől az isteni kegyelem elnyeré-
sére a pusztá megtérés és vízbemerítés sem
elég. Ez által a szentlélek még senkinek sem
száll a vállára. Ide egy egész élet szükséges,
a mely Isten akaratával egyezően folyt le. És
épen ezt nem látjuk a baptistákról; ime, mégis
fennen hirdetik, hogy ők a „szentek”, a „töké-
letesek”, míg körülöttük az egész világ bűnös
és gonosz. Ezen merész állítással egyfelől csor-

bát ütnek az Isten jóságán, azt olyan szűk körre szorítják, mint a zsidók, kik magukat választott népnek tartották. De másfelől farizeusi gőgjükben saját magukat is megcsalják, mert világos, hogy magát csalja az meg, a ki azt mondja, hogy nincsen bűn őbenne. (I. Ján. I. 8.) Avagy nem tudjátok-e, hogy nincsen senki több jó és tökéletes az egy Istenen kívül? (Luk. XVIII. 19.)

Mint látszik, a baptismus legfőbb tévedése az isteni kegyelem megszerzésének kérdésében van. A mit ők hisznek, az egyfelől pogányos, másfelől pápistás. Nekünk reformátusoknak, kik a tiszta evangéliumon állunk: ez ellen küzdenünk kell. Ezen tévtanból folynak a többiek is, melyekből egy néhányat ide írunk:

1. A baptisták elvetik a gyermek keresztséget, mert erről azt tartják, hogy Isten előtt utálatos cselekedet. (Lásd: Math. XIX. 14., 15.)

2. A baptisták közül senkinek sem szabad sem református, sem lutheránus, sem pápista stb. templomba járni, mert azt tartják, hogy ezen felekezetek tagjai istentelen emberek, kik részegeskednek, paráználkodnak, Isten ígéje ellen cselekszenek. (Lásd: Máth. XXI. 13.)

3. A papság csak emberi intézmény; Krisztus menybemenetele óta egy pap sem volt, maguk az apostolok is csak Isten szolgálói voltak. (I. Kor. XII. 28.)

4. Megtagadják a fenálló tételes törvények iránti engedelmisséget (eskü, fegyverviselés stb.) s ezáltal megbontják a társadalmi rendet. (Rom. XIII. 1., 2.)

5. Egy baptistának sem szabad mással házasságot kötni, csak baptistával, sőt, ha abban van is, el kell válni. Az a házasság érvénytelen. Ezért yerik a baptisták feleségeiket. (Máth. V. 44. Eféz. V. 25.)

6. A Jézus által szerzett uri imádságot, a Mi Atyánkot soha sem mondják el, mert bár magukat jóknak tartják, de embertársaiknak még sem tudnak megbocsátani. (Máth. V. 23., 24.)

Látja Beke Károly bátyánk, ilyen tudományt tanítanak a baptisták. Itélje meg a maga saját józan eszével, hogy a Krisztus tudománya-e ez, vagy az Antikrisztus tudománya? Könnyű kitalálni. És láthatja azt is, hogy a baptisták sem mint emberek, sem miut vallásos egyének komoly számításba nem jöhetnek. Figyelje csak meg: hogy azok vagy eszelősök, félkegyelműek, vagy nagy bűnösök, vagy pedig haszonleső uzsorások. Ezeket mondtuk el mi is az igazság érdekében.

Vajda Ferencs.

II. Rákóczy Ferencz imádsága.

Mi Atyánk! ki végtelen hatalmaddal és bölcseséggel kormányozod e nagy világot örök országodból — tekints le a Kárpátoktól az Adriáig arra a négy folyó között élő maroknyi kis nemzetre. Ne vondd meg tőle atyai kegyelmedet Ur Isten! —

TÁRCZA.

Ha nem biztat . . .

*Ha nem biztat a földi élet,
Bolyongva ut nélkül, céltalan,
Még élsz, pedig szíved kiégett,
Reményed, vágyad sirba van;
Bűnhődöl s nem tudod mi vétked,
Üldöznek s nem tudod miért,
Itt is megmarnak, ott is tépnek,
Küzdesz hiába, semmiért.*

*Vigasz után, ha vágyik lelked
Rideg arcz fogad mindenütt,
Kinek sebet béköté kezéd —
Sziveden az is sebet üt.
Lelked, tested halálra tépve
A temető felé siet,
Boldog lész ha sirodig érve
El nem veszited a hited.*

*Szeliden reád borul szárnya,
Száll hozzád édes hangokon,*

*Elviszen egy csodás világba,
Hol mindenki testvér, rokon,
A hová el nem ér a gonosz —
Lehet bégyógyít e vigasz:
Hogy ottan majd itéletet hoz
Egy biró, ki örök, igaz.*

(Érkávás)

G. Diószeghy Mór.

Hazafelé.

Vége.

Valami megható volt ez a szomoru ellentét anya és leánya közt.

A leányka folytonosan fecsegett. Üres, gyermekes dolgokat, minden összefüggés nélkül, melyek félig az nap történtek, félig csak ő maga képzelte. Mit csinált testvéreivel, mit játszottak, sirt-e a kicsi, kit és mit láttak az nap. Oly öntudatlan, szent odaadással fecsegett ez a gyermek, mintha anyjának legfőbb gondja volna őt hallgatni s boldog volt, hogy beszélhetett. Aztán egész észrevétlen átsapott az ábrándozásba. Milyen szép babát látott a gazdag szomszéd lányánál. Neki is olyan lesz. Mari néni megigérte,

Nemzetemnek végtelen bölcsességű Isten! ki nemzetem szívébe olyan vért öntöttél, melynek minden cseppjét a hazaszeretet lángja lükteti az erekben, csak Te értheted meg e nemzet szívét marcangoló kínos fájdalmakat, s csak Te lehetsz az, a ki atyai kegyelmeddel gondviselésed alá veszed századokon át sanyargatott népedet.

Honszerelem tüzeiben égő szívem sajogva lüktet; gondolatom haza tévelyeg a bujdosás e szomorú földjéről abba a kedves honba, honnét ritkán hallok hirt drága hazám sorsáról.

Jusson fel Hozzád imám; nyiljék meg eged hatalmas kárpitja; hallgasd meg egy hazáját szerető, hazájából száműzött fejedelem könyörgését, Istenem! Mutasd meg a hazámmal ellenségeskedő nemzeteknek végtelen hatalmadat. Hallgasd meg óh magyarok Istene, hatalmas Hadur, királyok királya a hozzád könyörgő fejedelem imáját.

Bocsásd a földre a béke angyalát olajággal kezében; érintse meg vele az ellenségeskedő népet, hogy békeességben, egyetértésben, szeretetben éljenek e földön, hogy Neked szenteljék életüket.

Hallgasd meg imámat óh Istenem! Ha majd elérkezik az az idő, mikor lelkem lerázza magáról porsátorát s felszáll Hozzád az örökké dicsőséges mennyországba, onnan letekintve láthassam boldognak századokon át sanyargatott nemzetemet!

Óh Istenem! hallgasd meg kérésemet! Jusson fel Hozzád imám a Te örök igazságod országába. Ámen.

hogyan vesz majd neki labdát. Majd ha elmulik az olvadás s poros ut lesz az utcza ajtó előtt. Új ruhát is kap, abban fog játszani. Meg fogja kímélni. A labdát odaadja majd testvéreinek is. Szépen fognak játszani. Jók lesznek.

Anyja pedig csak haladt mogorván, szótlanul tovább. Néha gyöngédtelen hangon kurta feleleteket adott. Ilyenkor a gyermek egy darabig elhallgatott, de aztán újra kezdette lágyabb, félénkebb, hizelgőbb hangon.

Végre megunt anyja hallgatását, kezdett kérdezősködni. Valjon fog ma haragudni az apja? Fog-e káromkodni? Ugy-e, nem fog ma apám verekedni?

Az anyja rámordult:

— Ne járjon annyit a szád.

A leányka megszeppent és elhallgatott. Egy darabig némán haladtak így egymás mellett. Egészen beértem őket.

De a gyermeki léleknek az a csodálatos öntudatlansága, ártatlansága, mely nem tudja felfogni a helyzet tragikumát, újra beszélni készíti a kis fecsegőt. Ugyanazon a hangon folytatta:

— Anyám, mit eszünk?

— Puliszkát, — mondja mogorván az asszony.

Zászló-avatás.

Az Országos Nemzeti Szövetség által az Amerikában élő magyaroknak küldendő nemzeti dísz-zászló fölavatási ünnepélye alkalmára. 1902. július hó 6.

Panaszszal van tele hegy, völgy s a róna!

Zokogva sír szegény — Hungária!

Sírása hangzik szívetszagatóan

És vele sir minden hü, jó fia. . .

Ó hány vidék — lakatlan, néptelen:

Lakóik? . . . messze tul, a — tengeren!

Árpádnak népe, hősök unokái,

Akik hiven szerették mindig e Hazát,

Most messze-földre, idegenbe mennek,

Hol nincs rokon számukra, sem — barát, . . .

Nincs már: „Hazádnak rendületlenül!“

Csak a Haza zokog — szünetlenül! . . .

A sors kiket messze földre üzött,

Kik messze éltek bus hazátlanul!

Miattatok a könny, a bu s a bánat,

Mely itt az elhagyott Hazába dul!

S legyen bár durva kő a szivetek,

A szép — Hazát kell még szeretnetek!

A délibábos róna büszke táját,

A hol bölcsőtök ringa egykoron,

Az nem lehet, hogy — elfeledhetétek,

Legyen bár messze tőletek a Hon!

Hazát cserélni addig nem lehet,

Mig élni fogsz te — hazaszeretet! . . .

— Puliszkát? — ismétlé a leányka olyan hangon mintha előre tudta volna a feleletet, — az jó lesz.

Épen ebben a pillanatban haladtam el mellettük. Az asszony észrevett, s felébredt benne a városiak álszemérme, kezdette szégyelni szegénységét s hazugsággal akarta azt takargatni.

— Puliszkát *tejjel*, — igazítja ki erős hangsúlylyal. S aztán szaporán, emeltebb hangon kezdett beszélni, hogy még én is meghallhassam:

— Hust is akartam venni, mint máskor, de a mikor utnak indultam, a szék már be volt zárva.

S én, bár nem néztem hátra, magam előtt láttam a kis leánynak anyjára meresztett bámuló szemeit. Mi lelte az anyját? Nem értette mit beszél. Hus,- tej, — mint máskor, — miféle beszéd ez?

Szorongó, csodálkozó hangon kérdezte:

— Mit mond édes anyám?

Hangját elnyelte a távolság. S én visszafordultam, s láttam, hogy ott, a hol egy pálinkás bódé üveges ajtaján kiszűrődő lámpafény párázatos sávot von a sötét ködre, mint surran be az ajtón egy tehernyomta asszony, mig künn az ajtó sarkához lapultan szepegve várja visszavértét egy sápadt, kócos kis lány, akinek lelké-

Ti Véreink! Kik messze földön éltek,
Hol más a róna, más a bércz, a dal,
Tinéktek küldjük ime ezt a zászlót,
Melynél szentebbet nem ismer — magyar!
S a zászlóval csak ezt — üzenetül:
Magyar! „Hazádnak rendületlenül!“

Piros-fehér-zöld színü im a zászló
S a rudon ősi, szent Turul madár!
Csörébe kard, karmában érzgolyó van,
Szent honi földet, mely magába zár . . .
S a földön ott ragyognak — könnyeink,
Mik érettetek hullottak véreink! . . .

Lobogjon köztetek büszkén e zászló!
S gyűljön köréje mind a ki — magyar!
Ha látjátok, dobogjon szivetek! Hisz'
Hazátok ez, mely „ápol s eltakar“. . .
S ne hagyjátok el soh'se hütlenül,
Védjétek mindig — rendületlenül! . . .

Indulj meg zászló im a messzeségbe
S áldás kíséren mindig utadon! . . .
Te meg — Turul madár, ki őseinket
Hazánkba elvezetted egykoron:
Harsogtasd némán is — szünetlenül:
Magyar! „Hazádnak rendületlenül!“

SZÉCSKAY GYÖRGY.

ben most megfejthetetlen gondolatok hánykolódnak.

Nagyon a szívembe nyilallott a látvány.
Ime a nagy város anyagi és erkölcsi áldozatai.
Ez a hitetlenség, elégedetlenség, melyet a nagyváros önző, élvezetrevágyó nagyuri divatjai szülnek odaát, a dolgozóházban. Ez aztán örökös szenvedésbe vezet. Megkeményíti, fásulttá epéssé teszi a szívet. Nincs hitük, mely meg-aranyozza, szelid fénnel vonja be szükös tüzhelyüket, többre vágynak, nincsenek megelégedve, s egy választás van: vagy a pálinka, vagy a bűn. Később aztán összepárosodik ez a kettő.

Oh asszony, ha te is olyan volnál, mint a te leányod! Hogy tud ő szeretni titeket, átkozódó, verekedő embereket, hogy bizik az ő kicsi szíve bennetek, ti vad, lelketlen szülők. Meny nyire meg van elégedve azzal, a mi van, milyen boldoggá tesz gyermeteg álmai, s mily szent odaadással hiszi, hogy ti gondját viselitek.

És te önző, kihalt lelkü asszony, te nem bizol, nem hiszel úgy Istenben mint bűnös magadban gyermeked. Ha te is úgy belefogózkodnál atyai palástjába, ha lelketet így kitárnád neki, ha oly jól esnék vele beszélgetned, ha oly gondtalan odaadással biznád magad reá, mint ő te reád, ha oly erős hittel kérnéd: „Add meg a mi mindennapi kenyerünket“, ha minden utad,

Isten ígéje.

Mi lesz a jutalom.

Monda neki Péter:
Ime, mi mindeneket el-
hagytunk és követünk
tégedet: mi lesz ezért a
jutalmunk? Mat. XIX. 27.

Csudálatosan egyforma és hasonlatos az emberi természet! Péter, mikor a kérdést felteszi és apostoli munkásságának jutalma felől tudakozódik: még nem vala áthatva a Krisztus evangéliumának lelkétől. Belőle akkor még a testi ember beszélt; lelkét csupán a világ és annak önző érdekei foglalták le, azt hitte, hogy az Isten országa is olyan, mint a világ piacza, hol az emberek adnak, vesznek, nyerekednek és mindentől hasznot várnak. Nem értette még akkor az Idvezítő eme mondását: Az én országom nem e világból való. Azt várta, tehát ő is, miként honfi társai, hogy Jézus vissza állítja Dávid és Salamon fényes birodalmát és abban nekik, a tanítványoknak is nagyméltóságokat, gazdagon jövedelmező hivatalokat osztogat. Szinte már el is képzelte, hogy milyen nagy ur lesz belőle, s mohó kíváncsisággal kérde meg: aztán, mi követünk tégedet, de, hát mi lesz a jutalom?

Mintha csak mit se változott volna a világ: annyira hasonlók a mai emberek is Péterhez. Mintha csak most volna a Jézus tudománya keletkezéskor, annyira nincsenek az emberi

gondolatod, álmaid, vágyaid feltárnád neki — akkor te is oly derűs boldogságban élnél, oly ártatlan, szent megelégedésben, önfeledten, gondtalanul hinnéd és vennéd áldásait. Lelkedről legördülne az a nagy teher, sőt a fejedén lévő is könnyebbednék. Otthon nem várna rád irtózat, pokol, káromkodó, verekedő férj, hanem csöndes, meleg, barátságos tüzhely és szerető család. Akkor nem szégyelnéd, a mit eszel, hanem hálát adnál érte. Akkor nem térnél be a kocsmába pálinkáért, hogy részeges uradnak bedugd a száját, hanem a hitvesi csók, s egy pár gyöngéd, szerető szó minden felleget elűz a férjed homlokáról. Akkor boldogok lennétek. Mindenki boldog lenne így. S az én lelkem is megkönnyebbednék, mert ez a hely nem volna többé a nyomor és kétségbeesés tanyája, hanem szegény, de boldog emberek lakhelye, a hol Isten félelme és kegyelme sátoroz.

Ábrándozásomból vad kurjantás riasztott fel.
A munkás asszony férje ment haza káromkodva tökrészegen.

Én nagyot sóhajtottam és siettem haza.

Ravasz László.

szivek annak foglyul ejtve. Az emberiség még nem emelkedett fel ama magaslatra, hol a cselekedeteknek rugóját a szeretetnek lelke irányozza. A testiség törvénye alatt áll a világ és önző-céljait, saját boldogságát tartva szem előtt, mindenért jutalmat vár. Nyomor, szenvedés, fájdalom nem igen hatja meg a sziveket, s nem igen serkenti nemes tettekre, mert hiszen ott tenni, adni kell, a jó cselekedetekkel nem jár földi jutalom, anyagi haszon. Ott vannak a romladozó templomok, kidölt kerítések, avult templomi padok, szóval: ezer baja, vérző sebe az

soknak használjon. Tekintsd meg a könyörülő samaritanust, mikor lelke szájalomra gerjed az ut szélén szenvedő ember iránt: nem kérdi, mi lesz a jutalmam, ha felveszek és meggyógyítlak, ha nem teszi a jót, mert ez Isten parancsa, ez az ő lelkének gyönyörűsége. Oh, bizony, míg az emberi szivekből ki nem irtódik az önhaszonlelés, az anyagi jutalom iránti vágy: addig nem jön el Isten országa erre a földre. Míg a világ jobban szereti Mammont, hogy nem Jézust: addig mindig hasonlóknak lesznek az emberek Péterhez és azt kérdezik: mi lesz a jutalmam?

Az egri nők.

anyaszentegyháznak: de hát, ki törődik vele, mikor az egyház nem ad jutalmat.

Tekintsd meg, atyámfia az Ur Jézust! Vezérelte-e őt a jutalom vágya, mikor a betegeket meggyógyította! Vizsgáld meg az ő cselekedeteinek rugóját. Mikor a szenvedőket megvigasztalta, mikor tanított, feddett, a bűnösökhöz leereszkedett: mi volt az ő cselekedeteinek indító oka? *Az önzéstelen, tiszta szeretet*, mely a jót nem jutalomért, nem földi haszonért teszi, hanem önmagáért, hogy má-

Pedig nézd, Jézus is helyez jutalmat kilátásba, de nem itt a földön, hanem a mennyben. Azt mondja, a ki nem földi jutalomért követi őt: az örökéletet örökség szerint birja. És kell-e ennél többet érő jutalom, mint vele együtt örökké élni, az ő dicsőségének részesévé lenni? Gondolj atyámfia erre és kövesd a Krisztust, hogy a mennyei élet jutalmát elnyerhesd.

A nőegyletekről.

A „Vasárnap“ 18-adik számában a nőegyesületekről szóló rovathoz, azon megjegyzés van fűzve, hogy szívesen vennék e kérdés bővebb tárgyalását. Már rég indítatva érzem magam egy ilyen irányu szerény értekezésre, a tapasztalt — szerintem — helytelen irányu jótekonyság gyakorlása által. Bármily kevésre terjeszkedve se lehet röviden ismertetni a bajokat és gyógyításmódját, ezért előre is az olvasó szíves türelmét kérem, kis fáradságom busáson lenne jutalmazva, ha az irandókat megfontolva Magyarországon évenként csak 10 egyesület átalakulásáról hallhatnánk.

Egy épen előttem fekvő könyvecske, sajnálatos, bizonyítéka, hogy a legtöbb egyletnek van alapszabálya, de nincs valódi keresztény alapja, a Krisztusi szeretet; mert igaz, hogy a második paragrafus alatt leirt czélt (özvegyek, árvák és szükölködő tanuló gyerekek gyámoltása és megyei kultur intézmények előmozdítása) nagyon tág értelemben lehet felfogni és a leg-helyesebb jótekonyság, legkülönbözőbb ágainak gyakorlására felhasználni, de sajnos, a legtöbbször ez a szavaknál is szűkebb értelemben lesz felfogva, a kivitel még kisebb keretbe folyik és így az eredmény felfogásom szerint semmi, mert csakis némi anyagi, a lélek tápláléka, meg sem lesz kísértve.

Alkalmam volt már többször nőegylet beléletébe tekinteni, a legtöbbször röviden összefoglalva működésüket (rövidség okáért mindjárt hiányaikkal említem az egyes tételeket): gyűlések, ima nélkül megkezdve, nem ritkán éleskedéssel folytatva, ima nélkül lezárva, azon határozattal, hogy *mulatság* lesz rendezve, mely legtöbbször nem nagy egyetértéssel foly le, a csekély összegyűlt pénz, karácsonyi segélyezésre lesz fordítva, sablonszerűleg előzetes együtt dolgozás, imádkozás, bibliai magyarázat meghallgatása, a szent ünnepekre való lelki készülés nélküli, keresztényi melegség nélküli kiosztással, mi utóbbi természetes következménye az adventi napok lélek nélküli töltésének; rendes segélyben részesülnek néhányan 1—2 frt kiosztásával havonként, utánnézés a nyomor felkeresése nélkül, árvák elhelyeztetnek, kellő körülnézés és felügyelet gyakorlásának hiányával, szóval a szerencsétlenekkel való együtt élés és ez által együtt érzés nélkül.

Csoda-e, hogy a tagok nem elég lelkesek, nem jelennek meg, nem tesznek. Szerintem ennek oka *csak* abban rejlik, hogy nem a valódi Krisztusi szeretet munkája, emberbaráti önzetlenséggel lesz végezve, melyen Isten áldása van. Nyújthat-e ez a benső értéket nélkülöző jótekonyság jól eső megelégedést az adakozóknak.

Ha mi csak anyagi segílyt nyújtunk, nyerhetünk-e lelki jutalmot? Pedig a valódi jótétet nyomon követi a jutalom, mert a tettben magában rejlik az. Leirhatatlan, milyen áldást

áraszt a keresztényi szeretet munkája abban a lélekben, melyből kiindul. Egy régen olvasott utasítás a már átalakult „Keresztény Híradóból“ tárja elénk gyönyörűen keresztény feladatainkat, melyekről jövőre szólunk.

(Vége köv.)

Hazai krónika.

1902. július 14.

Uj korona-ügyész. Ő Felsége a király korona-ügyésznek dr. Székely Ferencz budapesti főügyészt nevezte ki. Székely igen nagy jogtudós,

A képviselőház elnökei. Az a szokás, hogy a képviselőház elnöke megfíesteti elődjének képmását a képviselőház számára. Gróf Apponyi Albert elnök most készített el Baló Ede festőművész által elődjének, Perczel Dezsőnek az arczképét. — Ebből az alkalomból nem érdektelen felsorolni a képviselőház 1843-tól hivataloskodó elnökeinek névjegyzékét. Az első elnöke volt Pázmándy Dénes, a ki 1843-ban volt elnöke a magyar képviselőháznak. Utána következett Ghyczy Kálmán, a ki több ízben viselte az elnöki tisztet. Elsőbb 1861-ben a csonka országgyűlésen, majd 1873-ban, majd pedig 1875-től 1879-ig. Szentiványi Károly 1865-től 1869-ig volt házelnök. Somsich Pál 1869-től 1872-ig. Bittó István 1872-től 1874-ig. Perczel Béla 1874-től 1875-ig. Szilágyi József 1879-től 1880-ig. Péchy Tamás, a ki leghosszabb ideig, 12 évig elnökösködött, 1880-tól 1892-ig. Bánffy Dezső báró 1892—1895. Szilágyi Dezső 1895—1898 decemberig. 1899 január havától ugyanez év márczius haváig Madarász József, mint korelnök ült az elnöki méltóságban és 1899 márcziusában választották meg Perczel Dezsőt, a ki 1901 jun. haváig elnökösködött. Utódja tudvalevőleg Apponyi Albert gróf, a ki 1901 október hónapja óta elnöke a Háznak.

Rákóczy, Bercsényi, Kossuth. Borsód- és Sáros megye törvényhatósági bizottsága a törvényhozástól Tököly Imre, Rákóczy Ferencz, Bercsényi Miklós, Kossuth Lajos érdemeinek törvénybe iktatását kéri. A kérelem mindkét vármegyétől a napokban érkezett meg a képviselőház elnökségéhez.

A debreczeni iparkamara az önálló vámterület mellett foglal állást. A kereskedelmi miniszteriumhoz intézett feliratában többek között a következőket mondja: A vámközösség csak hátrányunkra volt, mi önálló vámterületet akarunk, hogy iparunkat, kereskedelmünket fejleszthesük. Ne alkudozzunk! Álljunk meg a magunk lábán, hogy haladhassunk és pótoljuk a mulasztásokat.

Az idejé termés. Az aratás előtt állunk. Tagadhatatlan, hogy ebben az esztendőben is a jó Isten sok elemi csapással látogatta meg a magyar népet. Némely helyt árvizek, másutt

jég tette tönkre a föld termését. Keserves jövendő áll a csapással sujtott föld népe előtt. De, ha egyik helyen elveszi a mindennapi kenyeret, megadja másik helyen. Ebben is célja van a jó Istennek, csak hogy az emberek nem mindig értik meg az Isten utmutatását. A gazdasági tudósítónak a földmívelési miniszterhez beérkezett jelentéseiből az tűnik ki, hogy ebben az esztendőben *jó közepes termés lesz*. A várható *buzatermés* mennyiségét 41 millió métermázsára, a *rozst* 13 millióra, az *árpat* 12 millióra és a *zabot* 11 millió métermázsára becsülik. Isten után tehát csak meglesz a mindennapi kenyér; csak a te szived legyen hálás jó magyaram, hogy el ne feledkezzél az ő jótéteményeiről!

Az országos függetlenségi és 48-as párt vasárnap délelőtt 10 órakor értekezletet tartott, melyen, daczára az országgyűlési szünetnek, több mint 30 képviselő jelent meg. Az értekezleten Barabás Béla alelnök elnökölt és ismertette az értekezlet célját, Kossuth Lajos születése 100 éves fordulójának mikénti rendezését. Bejelentette, hogy a főváros hatósága szeptember 19-én nagy ünnepélyt rendez, mely istentisztelettel kezdődik, azután következik a sir megkoszorúzása és a siremlék alapkövének letétele. Erre az ünnepélyre meghívják a főrendiházat, a kormányt, a törvényhatóságokat.

Az amerikai magyarok zászlója. Pestvármegye székházában a napokban avatták fel azt a gyönyörű zászlót, melyet a hazai magyarság készített Amerikába kiszakadt véreinknek, hogy ez is emlékeztesse őket édes hazánkra s ápolja a honszeretetet. — A zászlónak barnán fényezett rúdja Bocskai hires zászlójának mintája után készült. A rúd végén magyar földdel megtöltött rézgömb, ezen kiterjesztett szárnyu, rézből készült, ezüstözött turul-madár van, a melyet ifj. Vastagh György mintázott. A Hunyadyak korából származó lobogók mintáját utánozva, a zászlónak a színek szerint megvarrott selyme mindegyik színnél kinyuló hosszukás háromszögben végződik. Egyik oldalán a tenger partján ülő Hungária van ábrázolva, a mint várja a kívándorlókat visszahozó hajót. A kép körül ez a fölírás olvasható: Az amerikai magyaroknak — az Országos Nemzeti Szövetség 1902. A zászló másik oldalán a magyar birodalmi czimer látható, a melyet két angyal tart. Ennek az oldalnak fölírása a következő: Hazádnak rendületlenül légy hive, óh magyar! A zászló aranyos zsinorjait kétoldalt, két diszruhás apród tartotta. — A szép zászlót egy küldöttség fogja elvinni Amerikába.

Krónikás.

Világkrónika.

Új lőpor. Párisban egy Luciani nevű vegyész új lőport talált fel, a mely ismét arra alkalmas, hogy az öldöklő szerszámokat még veszedelmesebbé tegye az emberéletre. Az új lőporral ugyanis, a melylyel a hadügyminiszterium

kísérleteket végeztetett, a Leber-fegyver tizenkét kilométernyire viszi a golyót, a tábori ágyu pedig harmincz kilométernyire hordja a lövegeket. A francia kormány megveszi a találmányt. És még mindig akadnak ábrándozók, a kik a lefegyverzésről s az örök békéről álmodznak!

Az erkölcsös Amerika. Az Egyesült-Államok törvényhozása jelenleg oly törvényjavaslattal foglalkozik, a mely az elharapódzott fényüzésnek akar gátat emelni. Alig lehet remélni, hogy az ilyesmit törvény által kiirtani lehetséges volna. Már a 17-ik században volt New-Yerseyben egy gyarmati törvény, a mely a következőket tartalmazta: „Minden asszony, leány és özvegy, a ki parfümök használata, rikitó öltözködés, arcfestés, müfogak, hamis haj és magassarku cipők segítségével ő felségének valamelyik alattvalóját magába belészeretteti és azt házasságra csábitja, ugy bünhödjék, mint a boszorkányok és egyéb gonosztevők.“ Am azért a fényüzés és annak a nyomában a sok bün ma is meg van. Ennek csak az evangélium törvénye állhat ellent.

Krüger szobra. Carlos Antal, párisi szobrász nem rég Utrechtben időzött, hogy Krüger-ről mintát vegyen ércbe öntendő szobrához. A szobrász így jellemzi Krüger-t: Egész lényege nagy nyugalmat, önbizalmat és rendkívüli erélyt árul el. Azonkívül mélységes, vallásos meggyőződés, Isten akaratában való rendithetetlen bizalom és megnyugvás nyilatkozik meg vonásaiban s egész magatartásában. Tudnivaló, hogy minden szabad idejében a bibliát olvassa; a mikor én nála dolgoztam, akkor is egy rengeteg biblia feküdt az asztalán. Természetesen nyitva. Különben Krüger maga is bibliai, pátriarkális alak, népének szellemi feje, Mózes. — A szobrot a párisi burbarát bizottság készíteti.

Elrabolt mazsolakirály. Görögországban, mely tudvalevőleg egész Európát ellátja mazsolával, Panopalosz zsványvezér bandája elrabolta a leggazdagabb mazsolaszállítónak, Szjavnolopulosznak a fiát. A vakmerő rablás Aegion környékén, a vasuti pályaudvar közvetlen közelében történt. A fiatal ember szemét bekötötték, a kezeit összezsinegezték, a Chelmosz-hegy egy minden kényelemmel berendezett barlangjához vitték s százezer frank váltásdíjat követeltek érte. Az apa az athéni nemzeti banktól fölvette az összeget, ki is fizette Panopalosznak.

A hármasszövetség megújítására vonatkozó szerződést már mind a három nagyhatalom képviselői aláírták. Egy időre tehát biztosítva van ismét a világbéke — ha fegyver által is.

Montenegroi lakodalom. Cettinjében, Montenegro fővárosában jul. 12-én fényes fejedelmi lakodalom volt. *Mirkó* herceg vette nőül Konstantinovics Natália kisasszonyt. A lakodalmon jelen volt *Zicsi* Jenő magyar gróf is, a ki jó barátságban van a vőlegény apjával, Nikita montenegrói fejedelemmel.

Mai képünkhöz.

Ki ne ismerné az „egri nők“ nevet? A hazájukért küzdeni halni kész, férfi csatákat vivó nők neve ez. Eredetét egy hősi történelmi eseményből vette. A mohácsi vész után egymásután tört a török hazánkra. 1552-ben Kappan Ali budai basa, miután Temesvárt, Drégelyt, Szolnokot bevette, Eger ellen ment. Dobó István és Micskei István voltak kapitányai. Mikor felszólították a vár feladására, feleletül fekte koporsót tüzettek a várromra szept. elején. Október 14-én volt az utolsó ostrom, a leghevesebb, a már félig-rom vár ellen. Ekkor történt hogy az „egri nők“ maguk is a falakra álva, köveket, forró vizet és olvasztott szurkot zuditottak az ostromló törökre s ez azt mondván: „Isten van a magyarokkal, hiába erőlködünk ellenük“ — visszavonult a vár alól. A török ugyan előbb „gyerekszobának“ gunyolta a várat, de később tapasztalta, mily „derék gyerekek“ laknak benne. — Ez eseménynek 350 esztendő évfordulóját fogják az idén megünnepelni. Ez alkalmából mutattuk be kedves olvasóinknak az egri nők küzdelmét — képünkben.

Egyházi élet.

Református felsőbb leány-nevelő intézet Kolozsvárt. Mig a fiúk nevelésére 7 ref. kollégiumunk van Erdélyben, a leányok nevelésére egy ref. intézetünk sincsen. A miből az a veszedelem származott, hogy sok ref. leányt szülői zárdákba adtak, a hol bizony, nem a mi szent vallásunkat szerettették meg az ifju lelkekkel. Ezen a bajon segíteni s erős vallásos reform. nőket nevelni határozta el egyházkerületünk, hogy Kolozsvárt egy reform. felsőbb leány-nevelő intézetet létesít. A terv már elkészült s most küldik ki véleményezésre az egyh. megyékhez. E szerint az intézet a mostani „Szeretetház“-zal kapcsolatosan állíttatnék fel s kezdődne egy 4 osztályos polgári iskolával, mely 200 növendéket fogadhatna be s bennlakásra 100 vidéki leánykát vehetne fel. Az új épületrész 55—60 ezer forintba kerülne! Ha a terv elfogadtatik, az új intézet, legalább első osztályával, már a jövő évben megkezdhetné működését. Milyen szép és milyen áldásos lenne ez! Mindenkinek kellene erre valamit áldozni, a gazdagnak többet, a szegénynek kevesebbet, de mindenkinek, mert ez közös vára lesz szent vallásunknak és egyházunknak. 400 ezernél többen vagyunk reformátusok Erdélyben; ha mindenki csak 10 krajczárt adna, 40 ezer forint gyűlné be ebből. Vajha megihletne Istennek Szentlelke!

Dr. Schlauch Lőrincz nagyváradai róm. kath. püspök, bibornok, e hó 10-én meghalt. A hazai róm. kath. egyháznak egyik legtudósabb és legdiplomatikusabb főpapja volt. Emelkedését főleg Tisza Kálmánnak köszönhetette s élete utolsó nagy ténye, hogy segítette őt a nagyváradai kerületből kibuktatni. A liberális kormányok vállán

nőtt nagyra s újabb időben a reactio feje volt. Nem győzik eléggé magasztalni jótékonyságát, s ha felszámítjuk, rengeteg jövedelmének évi kamatait sem haladja meg az az összeg, melyet saját egyháza intézményei támogatására ajándékozott. Hanem azért zeng a dicshimnusz. Igazi kath. pap volt — nyugodjék békével! — Utódjául máris három gróf püspököt emlegetnek. Nő persze! A gróf urak nem káplánságért, vagy valami rongyos plebániáért lesznek papokká.

Klerikális figyelmesség. Aranyos-Gyéresen történt. A kálvinista lelkész a helyi casinonak 6 lapot járát, ezek között a „Vasárnap“-ot is. A beszolgáló r. kath. lelkész, ki szintén casino tag, meglátva a Vasárnapot, protestált a lap járása ellen, sőt a ref. lelkésznek levelet irt, melyben egyenesen azzal vádolja, hogy a Vasárnapot becsempészte a casinóba. A levél után a casinó választmánya összeülve köszönetet szavazott a ref. lelkésznek a Vasárnap járataért, kijelentve, hogy azt jövőre is szükségesnek tartja. Ezen határozatot feleletül megküldötte a beszolgáló r. kath. lelkésznek. Valjon vagyunk-e mi ilyen figyelmesek a protestáns érdekek védelmében?

Vegyes hírek.

A körüldrótozott város. Bártfának többnyire Galicziából bevándorolt lakossága még egyre tartja azt a régi babonát, hogy szombati napon otthon, vagy legalább is bekerített helyen kell tartózkodnia s a dróttal kerített helyen tul sehova sem mehet. Hogy ez az ósdi babona nagyon ne legyen terhes, a bártfai zsidóság kérvényt intézett a hatósághoz, engedje meg, hogy dróttal bekeríthessék az egész várost. A városi tanács a közgyűlés elé vitte az ügyet, a mely a zsidók kérését teljesítette. A drótkerítést már csinálják is a város körül. Nagyon sajnálatra méltó, hogy még a XX. században is a babona hatalmában van az emberiség. Szégyen ez a bártfaiakra.

Kossuth-nóta Fogarasban. Vogel főhadnagy véresre vert egy finánczot, mert ez a vendéglőben a Kossuth-nótát merte huzatni. A hazafias polgárság úgy torolta meg a felháborító esetet, hogy három kintornást fogadott fel, a kik illő távolságból állandóan a Kossuth-nótát huzzák a főhadnagy után, bárhova megy. Sőt még éjjel is ennek hangjai mellett alszik a főhadnagy ur. Igy tán csak megszereti Vogel ur is a Kossuth-nótát, vagy megszökik előle Bécsbe.

Robbanás a vasgyárban. A vajdahunyadi állami vasgyárban egy új gép kipróbálásánál, annak üzembe helyezése előtt, kazánrobbanás történt. Willer Gyula és Stanhauser József meghaltak; darabokra szaggatott testrészeiket 30—40 méternyire szedték össze; számosan megsebesültek.